

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 15 gld., za četrt leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiritopske petite vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Národní poslanci in konservativni klub.

Odkar se je razbila koalicija, izrazili so nekateri slovenski listi opetovano željo, naj bi se ne samo vsi slovenski, nego sploh vsi jugoslovanski poslanci povrnili v okrilje konservativnega kluba in se podredili vodstvu grofa Hohenwarta. S posebno gorečnostjo je to misel zagovarjala „Südsteirische Post“ in za njo stoječi politiki so se zanjo poganjali tudi privatnim potom.

Dokler se je stvar razpravljala samo v takih krogih, katerim je za konservativne interese prav toliko, kakor za narodne, dokler smo mogli misliti, da je to le želja raznih nemških in slovenskih konservativcev, dotlej se nam ni zdelo umestno, baviti se s temi vabili. Sedaj pa se je na volilskem shodu v Brežicah provocirala resolucija, v kateri se izraža taista misel kot želja slovenskih volilcev dotičnega okraja, in spoštovanje pred volilci nam je potisnilo pero v roko ter nas napotilo, da izrazimo svoje mnenje o tej stvari.

Konservativni klub vabi vse jugoslovanske poslance v svoj naročaj. Na tisto skupino, katero vodi poslanca Spinčič in Biankini, pač sam ne računam, ker glede te skupine ne more upati, da jo še kdaj priklene k sebi, zato se menda ne motimo, če mislimo, da velja vabilo samo hrvatsko-slovenskemu klubu in zlasti le-tega slovenskim članom.

Malo predno se je razšel državni zbor, je ta klub na nedvoumen način pokazal, da je voljan pridružiti se Hohenwartovemu klubu, seveda le če bode politični položaj postal tak, da bi to bilo v interesu slovenskega naroda.

Vabitelji v konservativni klub bi bili torej morali počakati, da se položaj pojasni. Sedaj se le ve, kaki možje bodo sedeli v bodočem ministerstvu, program nove vlade pa je še s sedmimi pečati zapечатena knjiga in tudi konservativni klub ne ve, kakov bo. Da bodoča vlada ne bo ne liberalna niti protikonservativna, to se sme pač domnevati, ali pa bo Slovonom pravična in prijazna, ali bo hotela

nustreči vsaj najnujnejšim narodnim zahtevam našim, o tem ne ve nihče nič gotovega. To, da pride na čelo naučnemu ministerstvu zopet baron Gautsch, to kaže celo, da Slovenci nimamo nič dobrega pričakovati od nove vlade. Oficijski listi povdarjajo tudi s posebnim zadovoljstvom, da se nova vlada ne bo naslanjala na nobeno stranko, nego stala nad strankami. Kaj pa to pomeni, vemo izza časa Taaffeovega „vladanja nad strankami“. Slovenski poslanci so pač imeli čast, tlačaniti vladi, na njih najpohlevnejše zahteve pa se ni nihče oziral.

Dokler torej vladni program ni znan, dokler se ne ve, kako stališče bode Badenijev kabinet zavzemal glede naših narodnih in gospodarskih zahtev, dotlej po naši sodbi ne kaže našim poslancem, vrniti se v Hohenwartov klub, kateri bo gotovo vlado podpiral, tudi če Slovanom ne bo prijazna. Postopanje vladnih organov pri deželno-zborskih volitvah na Goriškem priča že sedaj, kakov veter piha glede Slovencev na Dunaju in v takih razmerah bi bilo skrajno kratkovidno, če bi si naši poslanci dali vezati peroti in bi se na milost in nemilost izročili grofu Hohenwartu.

„Südsteirische Post“ je svoje vabilo podprla sosebno z dvema argumentoma.

Prvi je ta, da moramo Slovenci biti konservativcem hvaležni za celjsko gimnazijo. V tem oziru se je pisalo že toliko, da je sedaj vsaka beseda odveč. Vse, kar se je v tem oziru navedlo, ni omajalo našega mnenja, da so konservativci glasovali za celjsko postavko, ker so se bali, da sicer slovenski koaliranci iz kluba izstopijo in se ta razbije. O kaki hvaležnosti torej ni treba govoriti, tem manj, ker so gospodje Karlon e tutti quanti storili vse, kar je bilo mogoče, da bi se slovenski poslanci odrekli svoji zahtevi.

Drugi argument za to, da naj pristopijo člani hrvatskoslovenskega kluba konservativnemu klubu, je ta, da bi se bodoča vlada na pomnoženi klub bolj ozirala, nego sicer. Tudi Taaffeova vlada se je ozirala na konservativni klub in storila marsikaj za

konservativne interese, na slovenske člane tega kluba se je pa bore malo ozirala, niti je to storil Hohenwart sam, ki je nekoč pripeljal deputacijo slovenskih poslancev h grofu Taaffeu in jo predstavil z žaljivoironičnimi besedami: „Ti gospodje bi radi nekaj imeli.“ Takšen utegne tudi sedaj nasproti novi vladi postati položaj slovenskih poslancev v konservativnem klubu, a kdo bi se prostovoljno hotel podati v tak položaj, če mu je kaj za narodno stvar? Pričakati je torej, da se vidi, kak upliv bo imel Hohenwart na Badenija, bo li mogoče, novo vlado smatrati nevtralnno, ali bo treba vse sile zastaviti, da se podere ves sistem. Saj je mogoče da bodo morali naši poslanci stopiti v strogo opozicijo, kjer gotovo ne bode grof Hohenwart s svojimi najzvestejšimi.

To so stvarni razlogi, kateri govore zoper to, da bi poslanci že sedaj vstopili v konservativni klub. K temu pride pa še posebni moment, katerega tudi ni prezreti. Kar je v konservativnem klubu že sedaj slovenskih poslancev, spadajo skoro vsi k klerikalni stranki, zunaj kluba stoječi pa se prištevajo k narodni. Mej strankama vlada v domovini boj, hud boj, in ne da se lahko misli zanesljivo vzajemno delovanje v državnem zboru mej tistimi katere doma loči naš razpor. Z ljudmi, ki so tako ne-lojalni, kakor vodje kranjskih in goriških klerikalcev, s takimi intriganti je tudi pri najboljši volji težko sodelovati, zlasti ker so vsak hip pripravljeni škodovati narodu, če vedo, da to tudi dotične narodne poslance zadene. Upamo, da bodo štajerski rojaki uvaževali te nagibe in odjenjali s pritiskanjem na naše poslance, katero bi pri sedanjem položaji itak le malo koristiti moglo.

V Ljubljani, 25. septembra.

Liberalci in novo ministerstvo. Liberalci se po svojih listih malo jeze, da Poljak Bilinski in pa grof Ledebur postaneta ministra. To je po njih tolmačenju nekaka koncesija Poljakom in konservativcem. Ta jeza je pa le navidezna. V resnici so pa

Listek.

Solza spomina na grobu Josipa Lendovšek-a,

gimn. profesorja, umrlega 20. sept. 1895.

Ossa quieti, precor, tuta requiesce in urna,

Et, sit humus cineri non onerosa tuo!

Ovidij.

Tukaj je trdna jesén, v žalosten plašč zavita narava,

Manje po gajih je ptic, ni po livadih cvetic.

Dragi Slovenci, i nas obstrla je žalosti tmina,

Ki nam na srcu leži, kakor na nebu oblak.

Smrt jej je bila povód, ljudij neprestana morilka.

Križem svetá potujoč, grabi predrzno svoj plen.

Zopet ostavil rojak prerano je zemljo slovensko,

Dičen rojak, priden sin, mož učen, vrl rodoljub,

Seme mladeničem rad, seme res domovinske ljubezni

V nežna je srca sadil, vesten učitelj je bil,

Bistril jim um in krepil značaj, čim mogel je bolje,

Da domovini v korist bili kedaj bi možjé.

Kjer je za narodno stvar bilo treba korakati vspešno,

Tam je bil vedno naprej, ni se protivnika bal.

Za Vseslovanstvo živo vnet, mož najlepše dobe;

Grob mu prezgodnji rosé sinov slovenskih solzé.

Jadni nam, ah, Gorotan, ti mnogo na njem si izgubil,

Kdo nadomestil ga bo, ki bi bil njemu jednak?

Dókler bo tvojih jezer zrcalo se svetilo jasno,

Dótlej ohrani naš rod njemu hvaležni spomin!

Božidar Flegerič.

T a t.

(Povest J. E. Golobova.)

(Dalje.)

„Jaz ...“ reče Aleška, povesevši glavo, ne gledaje nanj.

„So priče vse tu? Starosta, stotski, poškodovani, troje priče? Kako je?“ in sodnik jame iskati z očmi imen po zapisniku.

„Tu, vsi tu, vaše visokorodje!“ odgovori starosta naglo.

Sodnik malo pomolči, pogleda po vseh in ustavi oko na Aleški.

„Torej ti, dečko, ukradel si ovco? To ni lepo: v mladosti pričinjaš krasti?“

Aleška molči.

„To ni prav, dečko. To je grdo! Ako pojde tako naprej, prišel boš še v Sibirijo.“

„Tega nisem jaz ... Sidor ... v nočnem ...“

„Tako govorite vsi. Niti jeden tat ne prizna krivde, vselej zvraca na drugega. Je li pri vas priznal tatvino urdniku?“ obrne se sodnik k možem.

Da, pri nas, vaše visokorodje!“ odgovori starosta.

„No, kaj pa govoriš? Saj si priznal!“

„Da jaz ... sem pripovedoval ... po pravici ... jaz sem jedel ...“

„Tu se ne da tajiti. Tudi ovčino ste našli pri njem?“

„Da! Mi smo bili ...“

„Vidiš sedaj. Vsi tvoji izgovori so odveč. Ne, dečko, krasti se ne sme. Jaz te posadim, da boš vedel. Tatov ne pestujem rad. A osobito tako mlademu, kakor si ti, ne sme se dajati potuhe — bo za naprej nauk. Tako je. Dajte mi tiskovino, —“ obrne se k pisarju.

Niti jedne besede se ni govorilo več. Vzevši tiskovino, sklone se sodnik in jame pisati. Aleška, ustopivši v sobo, imel je še nekaj upanja; čuje, kako sodnik mehko govori, pričakoval je, da se sedaj pa sedaj prične obravnava. Ko je rekel: „dajte tiskovino,“ tu se je zgani. To samo ... Neka tiskovina ... spreletelo mu je po glavi. No sodnik je sedel pisat in vedno piše. Aleška jame dvigati oči. Miza ... Pokrita z zelenim prtom ... Akti ... Tu leži neka žolta, čudna vrv ... Že hoče pogledati na sodnika, no, oči ne gredo čez ramo ... Visok vrat ... Končno pogleda v obličje. Lica napihnjena ... Plešast ... morda ni bud ...

„Vstanite!“ zakliče sodnik nakrat.

Pisar vstane. Kmetje le bliže stopijo, — nihče ni sedel.

Sodnik jame čitati. Čita in čita, čita hitro, nerazložno, potem pa nakrat glasno: „obsojen je kmet sela Razgudina Aleksej Petrov Kubiškin v dvomesečen zapor, a za Danilo Čecirina naj se iztirja od njega pet rubljev. Zoper razsodbo dovoljeno je pritožiti se v dveh tednih.“

ž njima jako zadovoljni in celo omenjajo, da se je grof Ledebur držal strogo dunajskih punkcij v deželnem zboru. Liberalcem torej ni nasproten. Liberalci delajo se nezadovoljne le zaradi tega, ker bi radi, da bi grof Badeni še kakega levičarja poklical v ministerstvo, da bi bile vse tri velike stranke zastopane. Sicer je pa vzdihovanje levičarjev, da se jih prezira, popolnoma neosnovano, kajti baron Gantsch se pač popolnoma ujema z liberalci po svojih nazorih. Pa tudi baron Glanz je najbrž po mišljenju liberalcev. Sicer se pa liberalci ne upajo novi vladi napovedati boja in le pravijo, da si ohranijo svobodne roke. Grof Badeni jih pa tudi še ni prosil, da naj se kaj zavežejo.

Kielmanseggov ukaz. Mnogi državni uradniki na Dunaju niso posebno respektovali Kielmanseggovega ukaza glede političnih pravic uradnikov. Menda se za ta ukaz že zaradi tega toliko ne zmenijo, ker Kielmansegg tako kmalu obminstruje in se ne ve, če bode njegov naslednik z njim enakih nazorov. V Galiciji vsaj ne brani Badeni uradnikom uplivati na volitve. Na Dunaji so bili uradniki izdali poseben volilen oklic, k volitvi so prihajali v uniformi in z odprtimi listki v rokah, da so vsi lahko videli, koga da volijo. Liberalni časopisi vedo pač povedati, da so tako delali le protisemitski uradniki, drugi listi pa zatrjujejo, da so zlasti višji uradniki liberalnega mišljenja s takim postopanjem skušali uplivati na nižje, da bi liberalce volili. Mi ne vemo, če bode vlada začela kako disciplinarno preiskavo zaradi tega, a jako dvomimo. Najbrž se bode na Kielmanseggov ukaz pozabilo, ko se vidi, da zaželenega uspeha ni imel. Ravno preklical se najbrž ne bode.

Dunajske volitve in dr. Wrabetz. Protisemitje niso zadovoljni, da so zmagali pri občinskih volitvah, temveč radi bi tudi kmalu pridobili še kak dunajski državnozborni in deželnozborni mandat. Pred vsem njih časopisi pozivljajo Karola Wrabeta, naj odloži svoj državnozborni mandat. Pri občinski volitvi v drugem in tretjem razredu so v njegovem volilnem okraju protisemitski kandidati dobili 2470 glasov. Ker je pa v vseh treh volilnih razredih v tem volilnem okraju le 5025 volilcev, je jasno, da Wrabetz nima več zaupanja volilcev, kajti tudi v prvem razredu je precej protisemitov. Opozarjajo ga, da je na nekem shodu volilcem bil obljubil, da bode takoj izvajal konsekvence, ko bi videl, da nima več zaupanja. V deželnem zboru pa ta okraj zastopa Dehm. „Reichspost“ sedaj popraša, kateri teh dveh gospodov misli prej odstopiti. Grofa Badeniju pa priporoča, da naj se ozira na te okoliščine, ko bode štel glasove levičarjev.

Razpor v angleškem ministerstvu. Da bi Chamberlain dolgo hotel sodelovati s konservativci, se je nam zdelo neverjetno. On po svojem mišljenju ni konservativec, temveč liberalnejši, nego Gladstone. S konservativci ga veže jedino irsko vprašanje. Chamberlain je bil že dvakrat v liberalnem ministerstvu, a je vselej kmalu izstopil. On je jako trmast. V konservativnem ministerstvu se je že sporekel z vojvodo Devonshirskim zastran delavskega vprašanja. On je zato, da država skrbi za delavce,

ko se postarajo, temu se pa drugi konservativni ministri upirajo, ker bi se potem davki morali povečati. Posebno vojvodi Devonshirskemu stvar ne gre v glavo. On je eden največjih posestnikov v Angliji in bi moral slednje leto lepo številno tisočakov več davkov plačati, kot jih plačuje sedaj. Vse kaže, da Chamberlain ne bode dolgo ministroval. Če on odstopi in pojde v opozicijo s svojimi pristaši, se bode pa vladna večina jako zmanjšala.

Madagaskarska ekspedicija. Francozi imajo na Madagaskaru prestati mnogo težav. Bojev nimajo velic, a boriti se je jim z elementarnimi težavami. Zadnje dni je došlo zopet poročilo o francoski zmagi. Vzeli so Madagasom jeden gorski prelaz in se zopet bolj približali prestolnemu mestu. Kar se tiče vojevanja samega, so pač Francozi kos nasprotnikom. Kažejo se pa v francoski ekspediciji velike pomanjkljivosti glede preskrbovanja z živežem, strelivom, glede preskrbljenosti bolnih in ranjenih. Opozicijski listi zaradi tega grozno napadajo vlado. Drugi mesec se snideta francoski zbornici in tedaj bode opozicija to stvar spravila v zbornici v razgovor in precej verjetno je, da zaradi madagaških zadev še vlada pade. Posebno veseli so pa Nemci, da se v francoski vojski kažejo take pomanjkljivosti, češ, sedaj se nam še Francije ni bati. Seveda pri tem je pa pomisliti, da je na Madagaskaru v tropični vročini, kjer ni dobrih cest, težje preskrbovati vojsko, kakor pa v Evropi, ki je že vsa prekrizana z železnicami in dobrimi cestami.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 25. septembra.

— („Slovenska Matica“) ima jutri ob polpetih popoldne svoj XXX. občni zbor v mestni dvorani, ki se bo vršil po že objavljenem dnevnem redu. Častiti društveniki so uljudno povabljeni, da se zborovanja mnogobrojno udeležijo.

— (**Imenovanje**) Suplentoma na nižji državni gimnaziji ljubljanski sta imenovana cand. prof. dr. Žmavec in Žilih.

— (**Ljubljanske gostilničarje**) opozarjamo na sinočnega „Slovenca“ prvo notico, v kateri se brez ovinkov trdi, da prodajajo vsi samo ponarejeno vino.

— (**Nove moči slovenske drame**) Že tekom lanske sezone se je pokazalo, da se drama ne more razvijati, če se za prve vloge ne dobé nekatere nove sile in ta potreba je po sezoni, po odhodu nekaterih igralcev in igralk, postala še čutnejša. Ker domačega naraščaja ni, gledališču pa z začetniki, naj so tudi domačini, ni pomagano, se je „Dramatično društvo“ pobrinilo, da dobi pri drugih slovanskih gledališčih česar treba. Vzpodbodla je društvo k temu sreča, katero je doslej imelo z angaževanjem čeških in hrvatskih sil. Samo zloba ali porednost more trditi, da so češki in hrvatski igralci, katere smo lani videli na našem odru, govorili slabo slovenski. Samo tenoristu Benešu ni šla slovenščina v glavo, drugi pa so vsi korektno govorili, posebno pa g. Inemann, kateri se je s pomočjo izvrstnega učitelja tako dobro slovenski naučil, da bi bili zadovoljni, ko bi vsi

domači igralci tako lepo in pravilno slovenski govorili, kakor on. Za bodočo sezono je „Dramatično društvo“ angaževalo jedno češko in jedno srbsko igralko ter dva srbska igralca. Kot heroina in prva ljubimka se je angaževala gospodična Terševa, rojena Čehinja. Gospodična je vzlic svoji mladosti že več let pri gledališču. Začela je gledališko karijero v Plznu, potem pa bila nekaj sezon angaževana kot prva ljubimka na mestnem gledališču v Roudnici. Tu je igrala vse prve vloge, kakor Magdo v Sudermannovi igri „Domovina“, Claire v Ohnetovem „Fuzinarju“, Almo v Sudermannovem igrokazu „Čast“ itd. ter nastopila tudi v igran „Noč na Karlštajnu“ od Vrhlickega, „Drugi zrak“ od Šimačka, „Mariša“ od Mršluka itd. S kakim uspehom je igrala gospodična Terševa v Roudnici, se vidi iz roudniškega lista „Podřipan“, iz katerega naj navedemo nekaj kritik. O gospodične Terševe nastopu v Echegareyevi svetovnoznani drami „Veliki Galeotto“ je pisal rečeni list: „Ognjevitost, s katero je gđ. Terševa igrala glavno ulogo, pravilno psihološko stopnjevanje, fino označevanje prehoda od prijateljstva k ljubezni in sploh vse igranje zlasti v velikih prizorih zadnjih dveh dejanj, je občinstvo elektrizovalo“. O Magdi v Sudermannovi „Domovini“ citamo v rečenem listu: „Gospodična Terševa je predstavljala Magdo psihološki utemeljeno in tako mojsterski, da je prekosila naše najdružnejše nade“. O isti ulogi so pisali „Hlasý z Podřipská“: „Gospodična Terševa se nam je v glavni ulogi Magde predstavila kot umetnica prve vrste in nas s svojo elegantno in pravilno igro očarala“. Takisto pohvalno pišeta roudniška lista tudi o vseh drugih ulogah, v katerih je gđ. Terševa nastopila. Uspehi v Roudnici so obrnili na gospodično Terševo pozornost praških gledaliških prijateljev, nezadovoljnih s češkim gledališčem. Ti so hoteli pomladiti češko gledališče in na njem uvesti moderni način igranja. V ta namen so osnovali neko „Freie Bühne“ v Narodnem domu v Vinohradih ter tam prirejali uzorne predstave, pri katerih je gospodična Terševa igrala prve vloge z največjim uspehom. Ta družba se po krivdi ravnateljevi ni vzdržala, mi lahko rečemo na srečo, kajti le tej okolnosti gre hvala, da smo pridobili to izvrstno umetnico za naše gledališče. — Mimo gospodične Terševe so za dramo angaževani še: gospa Leposava Stojković, gospod Milivoj Stojković in gospod Ilija Vučićević, o katerih dosedanjem umetniškem delovanju izpregovorimo jutri.

— (**Glasbena Matica**) si je pridobila za vijolinško stroko novo učiteljsko moč v osebi gosp. Josipa Vedruľa iz Semilov na Češkem. Imenovani je dovršil leta 1891. kot gojenec Bennevitzeve šole praški konservatorij z izvrstnim uspehom. Zadnji čas je bil nastavljen kot prvi vijolinist pri Kovarovičevem simfoničnem orkestru, ki je žel v praški narodopisni razstavi svetovno slavo. — Kot ustanovnik je pristopil k društvu g. Frančišek Tomšič, višji deželni inženier v Pragi. — Svojemu zaslužnemu tajniku, gosp. prof. Stritofu, ki je predstavljen v Kranj, priredi pevski zbor „Glasbene Ma-

 Dalje v prilogi.

„Idite!“ zaupije sodnik.
„Smo opravili, vaše visokorodje?“ vpraša starosta

„Da, povsem!“
Možje so začeli odhajati, Aleška pa se ni ganil, on ni umel prav ničesar.

„Idimo, Aleksej!“ dregne ga starosta.
„Idite, idite!“ odpravlja jih potihoma pisar in gre v vežo od zad.

„To pomeni dva meseca?“ vpraša ga starosta v šepetu.

„Da, dva meseca,“ odgovori hladnim glasom.

„V ječo?“

„V ječo.“

„Da-a ... Tako ...“ ponavlja starosta, ide s krilca.

Ko so prišli skozi vrata in jeli napregati konje, začudi se Aleška: nameravajo odpeljati se, kaj pa je z obravnavo? Kaj pomeni vse to?

„Na dva meseca posadili te bodo v ječo,“ reče stotski prvi.

„Kako? V ječo? Mene?“ vzdihne ta.

„Kaj nisi slišal? Tebe dečko na dva meseca!“

„Kako to? Kaj praviš?“

„Tako je. Prisodil je sodnik in posadili te bodo.“

„Kdaj pa je prisodil?“

„No, kaj se ti meša? Si vendar slišal: zapor v ječo ... na dva meseca ... No, posadili te bodo.“

Aleška vzdihuje in toži.

„Tužno, zelo tužno, dečko,“ rečejo možje.

Aleška je molčal vso pot. Videč, kako je pobit, ni govoril z njim skoro nihče nič.

„Ne huduj se na nas, Aleksej, mi nimamo nič pri tem, vse sodnik. Tužno zate! Kaj je storiti sedaj? Starci niso hoteli, da bi prišel ti v ječo,“ rečejo starosta in priče, dospevši v Razgudino.

Za Aleško nastala je še mučnejša doba, še več je imel misliti. Spoznaval je in bil presvedčen, da je sedaj vsega konec, da ga gotovo posade v ječo, no verovati ni hotel, ni mogel, tudi veroval ni. Vedno se mu je zdelo, da ni tako. Za ovco v ječo ... Za to, ker je jedel, na dva meseca ... In Sidoru nič ... Ne in ne, to ne more biti ... Ali prisodili so že ... Posade gotovo ... Morda pa to še ni vsa sodba ... Bo še, in takrat ne posade ... Ali čez dvajset dni prišel je stotski k njemu in objavil, da je prišel ukaz, — odvesti Aleško v mesto v ječo. Aleška je poslušal mirno.

„V ječo, in v ječo,“ reče, mahnivši z roko.

Dočakanje ječe mu je delalo manj strahu, nego preje dočakanje sodbe; — ječa se mu ni zdela tako grozna, tako neznana, kakor sodba.

Aleška si je predstavljal ječo jasno: dom, tu ga bodo dejali pod ključ.

Stotski je odvedel Aleško v mesto k policiji, vojak pa odtod v ječo.

Dva meseca je tam presedel. Shujšal je, kakor po hudi bolezni. Premišljal je vse dni in noči. Zaveš, da so ga posadili, da je sedaj v ječi, mučila ga je neprestano s topo boleščjo, prav kakor da so mu zabili žebelj v glavo, da ni ne delal, ne govoril, ne mislil, žebelj mu je sedel v glavi. Vedno in neprestano čutil je, da je v mozgu nekaj drugega, no žebelj je bil zabiti. Razven vprašanj, katera so vznikla v njegovi duši preje: „Kako? Zakaj? Kaj pomeni vse to?“ — jel je Aleška vsled tega, ker je bilo že vse skončano, preiskavati in soditi, so li postopali z njim pravično? Spominjal se je vseh dogodkov: kraja, ovce, preiskave, sodbe starcev, uradnika, sodbe sodnika, vsega do najmanjih podrobnosti, nikomur ni mogel očitati nepravilnosti, razven Sidorja; sebe ni opravičeval, no vendar je čutil, čutil z vsem svojim čuvstvom, da so postopali z njim nepravilno.

V ječi bil je Aleška ves čas skupaj v sobi s šestimi jetniki, ki so bili tudi kmetje iz vasij, posajeni po obsodbah mirovnih sodnikov.

(Dalje prih.)

tice“ v soboto zvečer v klubovi sobi hotela „pri Slonu“ odhodnico, h koji so vabljeni vsi pevci in prijatelji.

— (Nova deželna bolnica) bo v kratkem povsem dogotovljena, tako da se bodo lahko koj bolniki vanjo preselili. Po sebi se umeje, da bodo usmiljene sestre tudi v novi bolnici imele v svoji režiji oskrbovanje bolnikov. Usmiljene sestre so izvrstne strežnice bolnikov, to jim drage volje priznamo, ali takisto se ne more tajiti, da pogodba mej deželo in usmiljenimi sestrami glede preskrbljenja bolnikov ni ugodna za deželo. Ker v novi bolnici usmiljenim sestram ne bo skrbeti niti za razsvetljavo niti za kurjavo, bo morala dežela z redom usmiljenih sester skleniti novo pogodbo. Upamo, da bo dež. odbor pri tem varoval koristi dežele in se dogovoril za primerne cene. Nikakor ne želimo, da bi se usmiljene sestre količkaj prikrajšale. Zahtevamo le, naj se dobro gospodari z deželnim denarjem, sosebno tu, ko gre kar za veliko svoto na leto.

— (Odpuščena odškodnina.) Kakor znano, posodila je vojna uprava v dobi katastrofe mestni občini ljubljanski v porabo 60 vojaških šotorov. Za porabo teh šotorov bi bila morala občina plačati odškodnine 1020 gld.; na dotično prošnjo in po posredovanju tukajšnjega c. in kr. vojaškega stac. poveljstva pa je c. in kr. vojno ministerstvo plačilo gori navedenega zneska odpustilo.

— (Zborovanje.) Piše se nam: Oktobra meseca bo v veliki dvorani v hotelu „Pri Maliču“ shod nastavlencev pri trgovini, na katerem bodo gg. Julij Axman, predsednik društva avstrijskih nastavlencev pri trgovini, Henrik Frass in Herman Belohlavek, odbornika omenjenega društva dunajskega, poročali o kongresu trgovskih nastavlencev, ki je bil lani v Solnogradu in poleg tega razpravljali še o drugih interesih nastavlencev pri trgovini. Želeli je, da se udeleže tega shoda vsi nastavljenci pri trgovini, pa tudi gospodje šefi.

— (Premestitev poštne filijale.) Poštna filijala, ki je bila do zdaj nastanjena v Kordinovi hiši Pred škofijo, preseli se prihodnji mesec v pritličje Mahrove hiše na Cesarja Jožefa trgu št. 12.

— (Vozni red za kolesarje.) V pojasnilo včerajšnje notice o voznem redu za kolesarje bodi omenjeno, da ona dva kolesarja, ki sta se vozila po Tivoljskih pešpotih, pripadata tukajšnjemu klubu nemških biciklistov.

— (Splašil) se je danes popoldne konj trgovca Druškoviča ter z upreženim vozom dirjal proti Staremu trgu, kjer je z ojesom s tako silo zadel v konja posestnice Marije Herjul iz Havptmance, da mu je trebuh popolnoma pretrgal ter so mu takoj izstopila čeva. Konj je seveda na mestu poginil. Grozni prizor privabil je mnogo gledalcev.

— (Najden otrok.) Kakor je našim čitateljem znano, bil je dne 18. t. m. pod hrastom ob Strmem potu najden 5 mesecev star otrok ženskega spola. Po poizvedovanjih se je dognalo, da je mati najdenega otroka 24 let stara dekla Marija Žmon iz Jarš, ki je dne 18. septembra vzela otroka iz tukajšnje otroške bolnice ter ga potem v ruto zavitega pustila ob Strmem potu, kjer sta ga našla dva dečka.

— (Poljska tatvina.) Na Auerjevi njivi poleg nove vojašnice opazovalo se je že nekaj dni, da nekdo koplje in krade krompir. Danes zjutraj ob 3. uri pa je mestna policija zasačila tatove in flagranti ter jih aretovala; bile so to tri ženske iz Udmata, in sicer Frančiška Podkrajšek, Katarina Bizjak in Margareta Milharčič, vse tri omožene: jedna je celo hišna posestnica.

— (Letošnji jesenski lov) se je pričel 15. t. m. in je plen obilen. Zlasti zajcev in srn se je postrelilo že mnogo. Na trgu so zajci po 1 gld. do 1 gld. 20 kr.

— (Cipe in ljubljanski tičarji.) Te dni prinesli so prve „velike“ cipe na trg. Šop (10 komadov) stane 20 do 25 kr. Pravi lov nanje se pa stoprav prihodnji teden prične, ko dojdejo trope „malih“ cip, ki so istotako debele in ukusne, ter mej ljubljanskim občinstvom priljubljena jed. Ljubljanski ciparji se že zdaj oborožujejo za boj, kateri cipam vsako leto napovedo, in se pripravljajo za dostojen „vsprejem“ z limanicami, koli, „raglami“, „riro“ in „zeleno uto“, iz katere se bo oglašala ona tolikanj mamljiva in zapeljiva „cipnica“. Generalštab in glavno ležišče ljubljanskih ciparjev sta seveda ljubljansko močvirje in mestni log.

— (Za kadilce.) Smotke, imenovane G. G. Vevey, se bodo od 1. oktobra naprej prodajale po

znižani ceni 3 kr. (dodaj so veljale 4 kr.). Ko se razproda sedanja zaloga, se bode ta vrsta smotk popolnoma opustila.

— (S Krškega.) Za drugo leto je, odkar je pri nas izpraznjeno učiteljsko mesto sedanjega g. nadzornika Gabrškega. V kratkem času je bil imel III. razred tri različne suplente — da v takih odnošajih ne more pouk dobro napredovati, je očitno. To se mora imenovati naravnost zagonetko, da se tako dolgo ne odda ta služba definitivno, in povse naravno je, da se je polastila vseh prizadetih krogov opravičena ogorčenost. Naj bi blagovolil naš slavni dež. šolski svet uvaževati te vrstice. Potem upamo, da bode stvar kmalu ugodno rešena.

— (Vinska letina na Dolenjskem) osobito okrog Krškega in ob štajerski meji, obeta dobro, zlasti tam, kjer se je vršilo cepljenje z ameriškimi trtami in se je dovolj škropilo. Cene novemu vinu bodo srednje, če ostane vreme do trgatve ugodno.

— (Na prodaj) je, kakor znano, črnomaljska grajščina in sicer se bodo grad, mlin in posestva prodala potem javne dražbe. Prodaja je določena na dan 1. oktobra. Bilo bi želeli, da pridejo ta krasna posestva v narodne roke.

— (Nova okrajna cesta) od Dol Logatca oziroma Rovt do Žitov in idrijske meje se začetkom oktobra otvori ter izroči javnemu prometu.

— (Uboj.) Dinar Jožef Komove iz Planine se je dne 15. t. m. v neki gostilni v Cerkuici sprl s posestnika sinom Jakobom Vičičem in ga z nožem zabodel v prsa in trebuh. Vičič je drugi dan vsled dobljenih težkih ran umrl.

— (S Pivke) se nam piše: V vasi Koritnice, občine Knežak, ustrlel se je na postelji leže z lovsko puško v prai dne 4. avgusta t. l. Matija Tomšič, star 24 let. Ko so domačini stvar naznanili oblasti kot slučaj naravne smrti, bil je dečko pokopan dne 6. avgusta. Te dni dobilo pa je sodišče anonimno ovadbo o tem in dalo mrtveca izkopati, da se ta misteriozni slučaj preišče.

— (Zdravstveno stanje) V Mali Bukovici v postojnskem okraju je vrtica ponehala; izmed 13 zbolelih otrok jih je 5 umrlo. Zdravljenje s serumom se je dobro obneslo. — V črnomaljskem okraju se je legar nekoliko razširil in je zdaj bolnikov 21. — V Osivniški občini je dušljivi kašelj precej ponehal, vendar so umrli v poslednjem času 3 otroci, pod jednim letom stari.

— (Imenovanje.) Suplent na I. drž. gimnaziji v Gradci, dr. Jos. Murauer, je imenovan glavnim učiteljem na učiteljski v Mariboru.

— (Prepoved.) Ker se je tudi v Italiji zelo razširila prašičja kuga, je koroška deželna vlada prepovedala, uvažati prasce iz Italije na Koroško.

— (Udanostno izjavo) je poslal cesarju voilski shod v Biljani. Podpisali so jo vsi navzočni župani in drž. poslanca dr. Gregorčič in grof Alfred Coronini.

— (Kranjska industrijalna družba) namerava, kakor smo že javili, ustanoviti v Škedenju pri Trstu plavže, v katerih bi se topile iz Grške, Italije in Afrike upeljane rudnine. Podjetje obeta lep dobiček, zlasti ker mu je po zakonu zajamčeno oproščenje davkov. Delničarji kranjske industrijalne družbe smejo z gotovostjo računati na masne dividende. Na Koroškem in na Štajerskem pa je namera kranjske industrijalne družbe obudila veliko nejevoljo. Železarstvo v teh deželah propada rapidno in se vzdržuje le, ker prodaja večino svojih izdelkov v slovenske kraje; plavži v Trstu bi pa delali toliko konkurenco, da bi prišlo koroško in štajersko železarstvo povsem na nič. Zategadelj so graška, celovška in ljubenska trgovinska zbornica prosile vlado naj kranjski industrijalni družbi za plavže v Škedenju ne dovoli zahtevanega oproščenja davkov.

— (Novo kolesarsko dirkališče v Trstu) se bode odprlo v nedeljo dne 29. t. m. Dirkališče je pri sv. Andreju in bode merilo 333 metrov. Novo dirkališče je blizu starega, ki se je opustilo, in bode mejnarodno, pristopno vsem boljim kolesarjem.

— (Cesar v Zagrebu.) Cesarja kralja bode pri dohodu v Zagreb pričakoval banderij 300 jezdecev, v katerem bode vsa hrvatska aristokracija, ter ga spremlj v mesto. Dalje se je vzel v vspeled slavnosti tudi velik tamburaški koncert, kateri bode izvajalo 120 tamburašev. Ban je v to svrhu določil 1000 gld. Vsi bližnji vrhovi bodo razsvetljeni, posebno stari Medvedgrad.

— (Občinske volitve v Zagrebu) Tudi pri dopolnilni volitvi za tretjo volilno skupino je zmaga pravaška stranka s petimi kandidati. Prišlo je 853 volilcev. Pristaši stranke prava so dobili po 483 do 497 glasov, vladni kandidati pa po 323 do 343 glasov. Ker so pa vladni kandidati po novopriprojenem volilnem zakonu zmagali v obeh prvih skupinah, kakor smo že omenili, imajo večino v mestnem zastopu.

* (Bicikl pri manovrih.) Pri zadnjih cesarskih manevrih na južnem Čškem je bilo kar cele trume kolesarjev, večinoma izmed rezervistov. Le po jeden častnik od vsacega polka se je pridil divizijskemu štabu ali glavnemu stanu voja. Sploh so se poskušnje obnesle dobro in so kolesarji vozili ne samo po slabih kolovoznih potih, nego celo po strniščih.

* (Ponesrečeni zrakoplovci.) V Bruselji se je dvignil v balonu znani zrakoplovec s tremi amaterji. Tri četrt ure potem se je blizu Hala v Brabantu razpršil balon v višini kakih 2000 metrov. Ljudje, ki so opazovali balon, so videli to grozno nesrečo in čuli kmalu potem gromu podobno detonacijo. Nekateri trdijo, da so videli tudi plamen. Vsi štirje zrakoplovci so storili grozno smrt. Toulet je že več kot 360krat se vozil po zraku, dvakrat je padel v morje, jedenkrat si je pa zlomil nogo. Njegova soproga je bila mnogokrat z njim v balonu. Ta pot je na svojo srečo ostala doma.

* (Velika tatvina) se je primerila v Ostendu. Neznani tatovi so vlomili pri prvem juvelirju in ukradli demantov in drugih dragocenostij v vrednosti jednega milijona goldinarjev.

* (Največje gledališče na svetu.) V indijski razstavi v Londonu se vidi ne samo največje kolo nego tudi sedaj največje gledališče. Oder je 315 čevljev dolg in seže do prvih sedežev. Na tem odru je prostora ne le za mnogobrojen balet, nego tudi za številno četo vojakov in celo krdele drugih igralcev; če je tisoč oseb hkrati na odru, še ni nikake gnječe. Orkester svira pod odrom, oder pa razsvetljuje 3000 električnih svetilk.

* (Moč človeških čeljustij.) Neki novojeorski zobozdravnik je izračunal, da je pritisk človeških čeljustij, kateri je potreben, da zobje kako jed razgrizejo, jednak pritisku 15 do 35 kilogramov. Da se na pr. nerazkuhanu meso zgriže, je treba pritiska 30 do 40 kgr. To velja seveda samo za zdrave zobe.

* (Kanibalizem.) Bivši belgijski kapitan Hinde se je udeležil ekspedicije zoper neki afriški rod in pred kratkim predaval v nekem londonskem klubu o svojih doživljajih. Zlasti obširno je govoril o kanibalizmu, o katerem je trdil, da se čedalje bolj razširja, ker se prebivalstvo prehitro množi in se že pojavlja nedostajanje živil. Po njegovem mnenju izvira kanibalizem iz prazne vere: kdor zavžije meso nasprotnika, se navzame zajedno njegove moči in hrabrosti. V nekaterih krajih se smatra uživanje človeškega mesa za največjo delikateso in ponekod spoznajo črnici po ukusu mesa, imajo-li na vilicah Angleža, Španca ali Francoza kakor mi razločujemo teletino od svinjine. Francozi so najbolj čislani, ker je njih meso baje najokusnejše.

Slovenci in Slovenke! ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila.

Uredništvu našega lista stapa poslala:
Za „Narodni dom“ v Ljubljani: G. Viktor Globočnik, notar v Kranju, 10 kron, namestu venca na krsto prijatelja profesorja Jak Hafnerja.
Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. F. K. v Slov. Gradcu darilo gosp. župnika Šlandra za Velikovsko šolo 1 krono. Živela rodoljubna darovalca in njiju nasledniki!

Brzjavke.

Gorica 25. septembra. Takega volilnega boja, kakor se bje danes v skupini slovenskih veleposestnikov, Goriška še ni videla. Lahoni dr. Marani, goriški župan dr. Venuti, Jakončič in družba delujejo jedini z Lahi in židi. Volitev še ob 3. uri popoldne ni končana. Izvolitev „Sloginih“ kandidatov bo sijajna. Dodaj so dobili grof Coronini 133, Klančič 120, Rojc 116 glasov, laško-židovsko-katoliško-vladni kandidati pa: Jakončič 62, Kocjančič 50, Fabijani 50 glasov.

Dunaj 25. septembra. Uradni list prijavlja imenovanje okrajnega šolskega nadzornika Franca Gabrškega začasnim glavnim učiteljem na ženskem učiteljski ljubljanskem.

Dunaj 25. septembra. Grof Schönborn se imenuje predsednikom upravnega sodišča šele pod Badenijem. Dvorni svetnik Meznik, moravsko češki poslanec, je določen titularnim predsednikom ravno tega sodišča.

Dunaj 25. septembra. Poroča se, da se bo volitev župana vršila še meseca oktobra. Liberalci so definitivno opustili misel na abstinenco.

Praga 25. septembra. Organi mestnega sveta so hoteli danes zjutraj po sklepu tega sveta nabiti nove ulične tablice na oglih tiste ceste, katere se je o priliki današnje 300 predstav Smetanove „Prodane neveste“ prekrstila v Smetanove ulice. To je policija po nalogu namestnika grofa Thuna preprečila.

Heb 25. septembra. Danes popoldne je dopolnilna volitev trgovske zbornice za državni zbor. Govori se, da hoče zbornica zopet voliti Pienerja, a Piener ne more biti voljen, ker je predsednik skupnemu najvišjemu računišču.

Pariz 25. septembra. V proračunskem odseku poslanske zbornice je posl. Cavagnac zahteval, naj se vojne ministerstva proračun zniža za 24 milijonov. Vojni minister je izjavil, da vlada privoli, da se budget reducira za 8 milijonov. Ta izjava obuja občno senzacijo.

Narodno-gospodarske stvari.

Našim vinskim trgovcem.

Prejeli smo naslednja dopisa od dveh poštenih domačinov v Istri. Prvi iz Pazina slove: Spomlad mislili smo, da bomo prideli mnogo več grozdja. Razni klimatični vplivi, a sem ter tje tudi toča, a na vse zadnje suša, vse to je zakrivilo, da ne bode trgateg tako obilna, kakor smo se je nadejali. No, hvala Bogu, preslaba pa tudi ne bode, kar bode glede količine nedostajalo, bode nadomeščeno pa glede kakovosti. Torej vinska kapljica bode letos izborna. Ali isterskim vinskim spekulantom ne zadostuje dobiček, ki ga imajo pri nakupovanju vina. Zgodilo se je namreč letos, da se je v Rovinju sekvestriralo 10 hekt. neke tekočine, namenjene baje v Pazin, iz katere se napravi lahko 300 hekt. vina. Da li je prej take tekočine prišlo v Pazin in koliko, kdo ve. Zato pa je namen teh mojih vrst, opominjati naše slovenske trgovce, krčmarje, duhovnike in sploh vse, ki si nabavljajo vina iz Istre, da se popolnoma izogibljejo teh isterskih vinskih spekulantov, ki so ob enem najzagriznejši naši narodni sovražniki, ki vedno na to delujejo, kako bi naš narod moralno in materijalno uničili. Naj jim naši ljudje nič ne verujejo, kajti kakor nimajo prej in slej nobene lepe besede za vse ono, kar diši po slovenskem, hlinijo se navadno baš v jeseni, ko zagledajo kranjske in koroške stotake in petdesetake, tako podlo-nesramo — našim ljudem, da se človeku kar stude. Že na raznih ščacijah imajo nastavljene svoje mešetarje, ki naj bi vabili naše ljudi k njim ter jih odvrčali od svojega nameravanega potovanja kam drugam. V imeni poštene stvari držé se gesla „Svoji k svojim“ opominjamo torej naše rojake, da se ne dajo preslepiti ter da se sami naravnost brez mešetarjev podajo k našemu kmetu. Ker je pa težko za naše rojake, ki Istre še ne poznajo, brez navodil dospeti v kraje, v katerih bi jim ugajalo vino, katero nameravajo kupiti, priporočamo jim sledeče, povsem značajne in zanesljive osebe, do katerih naj se v tem pogledu ustmeno ali pismeno obračajo v zavesti, da jim bode gotovo ustrezno. V Pazinu do g. Antona Bertoša, prvega občinskega svetovaleca, trgovca in posestnika; v Lindaru do g. Antona Pačiča, posestnika; v Trzinu do g. Antona Soroviča, župana in posestnika; v Gradišču (Gallignana) do g. Ivana Iviča, župana in posestnika; v Trzinu do g. Ivana Defara. Drage volje napotili bodo tudi naše ljudi gg. župniki v Glogovici, v Gradišču, v Bervu, v Sv. Petru v Šumi, v Kaščergi, v Trzinu itd., ako se bodo nanje obrnili. Osobito priporočamo vsem našim rojakom, ki izstopijo iz železnice na pazinskem kolodvoru, da se ne dajo ujeti od mešetarjev, ki jih bodo čakali že na kolodvoru, nego da se koj odpravijo k g. Antonu Bertošu, kojega smo že po prej navedli, in on jih bode podučil koj, kam in kako. — V drugem dopisu pravi rodoljubljen župnik iz spodnje Istre: Letos trgateg ne bode tako obilna, kot lani, vzrok temu je velika letošnja suša, katera še vedno vlada, zato vina ne bode toliko, kakor lani in bodo cene primeroma večje. Nekateri kupovalci iz Kranjske so že prišli, da si nakupijo potrebnega grozdja. Prišlo jih bo kasneje še več po vino. Ne merem, narodna vest mi ne pripušča, da ne bi tu grajal nekaj vinskih trgovcev, kateri se pripoznajo narodnim Slovencem, a vino tu večinoma kupujejo od ljudi, kateri so huj nego dunajski židje. „Svoji k svojim“, to vam bodi geslo! Zakaj bi od Lahonov vina kupovali, ko ga ima naš hrvatski kmet dosti. Ko Lahon svoje vino proda, kupi ga od kmeta cenó in ga potem zopet kot svoje prodaje, seveda dražje, nego bi ga vi trgovci od kmeta dobili. Varujte se nesramnih mešetarjev, kateri vas večinoma k Lahonom vodijo, ker so njihovi prodanci in to delati morajo. Saj je še dosti narodnih duhovnikov in učiteljev, obrnite se pismeno do njih, oni vam bodo radi ustregli vsaj s tem, kje in pri komu kupite. S tem koristite sebi, narodni stvari naši in kmetom, kateri so veliki siromaki v rokah ultra-oderubov!

— C. kr. avstrijske državne železnice. Dne 1. oktobra t. l. se odpre postajališče „Priel“ mej postajama Wolfaberg in Sv. Štefan na progi Spodnji Dravograd-Wolfaberg pa csebeni in omejeni prtljažni promet. Odprava potnikov se bo vršila na postajici sami, za oddano prtljago pa se plača mej vožnjo. Čas prihoda in odhoda vlakov je razviden iz voznega reda list II., veljavnega od 1. oktobra 1895. — Z mesecem aprilom se je izročila obratnim ravnateljstvom uravnava strankinih pritožb o napaknem odmerjenju pristojbin v prometu mej podrejenimi postajami in pa tudi v prometu mej takimi postajami in postajami drugih avstrijskih in ogerskih železnic izimši c. kr. priv. južno železnico. To se naznanja z opazko, da se dotične vloge, če se tičejo prevažanj z 1895. počenši, imajo v zmislu dodatne določbe VIII. d. tarifa, del I., k. §. 61.

(4) obratnega pravilnika z dne 1. januarja 1895, imajo vložiti na obratno ravnateljstvo, v katerega področju se je dobila pošiljatev oziroma plačala pristojbina. Vloge glede prevažanja iz časa pred 1. januarjem 1895. in glede pošiljatev direktnega tovrnega prometa z južno železnico so pa poslali generalni direkciji državnih železnic na Dunaju.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Pavla in Marte Keserič posestvo v Keseru, cenjeno 500 gld., in Alojzija Navratila posestvo v Metliki, cenjeno 3816 gld., oba dne 28. septembra in 31. oktobra v Metliki. Alojzija Lavrenčiča posestvo v Postojini, (v drugi) dne 30. septembra v Postojini. Frančiške Mohar posestvo na Klancu, cenjeno 140 gld., dne 30. septembra in 28. oktobra v Kranju. Janeza Obreze (nedol. zastopane) po varuhu V. Šegi posestvo v Cirknici, cenjeno 250 gld., dne 30. septembra in 31. oktobra v Cirknici.

Tuji.

24. septembra.

Prišle: Warell, Buelf, Oberlauda, Orenstein, Pollak z Dunaja; — Ganzon, Dobra iz Trsta; — Bauer iz Draždan; Dekort, Pehek iz Ljubnega; — Gregorič z Vrha; — Perin iz Jaske; — Pauer iz Požuna; — Karpeles iz Prage; — Burger iz Kočevja; — Mencinger iz Krškega; — Jeglič iz Kranja; — Illovar iz Kočevja; — Kragelj iz Trente; — Zupanc iz Motnika; — Purtscher iz Komorna. **Pri vstopu:** Bruaner, Müller, Schingel z Dunaja; — Turak iz Valtre; — Warmuth iz Gorjan; — Achatz iz Ziljske Bistrice; — Seitz iz Vel Gorice; — Erhart iz Novogamesta; — Wittig iz Warnsdorfa; — Ortner iz Monakovega; — Paulier, Kubalek, Koelpacher iz Grada; — Novak iz Celovca; — Cvistič iz Zagreba; — Fredoniani iz Trsta; — Jemy z Linca; — Schlott iz Hirschwanga. **Pri Lloyd:** Malaverh iz Rakeka; — Feler iz Solnograda; — Lebonski iz Grada; — Blechner z Dunaja; — Jaklič iz Smartna. **Pri avstrijskem cesarju:** Raunakar, Jazbec iz Grada; — Fiegel iz Beljaka; — Bauschek iz Trsta. **Pri južnem kolesarju:** Zmlerčič iz Ilirske Bistrice; — Wurzinger iz Hardeka. **Pri bavarskem dvoru:** Fischer iz Novogamesta.

Umrlj so v Ljubljani:

21. septembra: Marija Petrovič, mizarjeva hči, 11 dni, Poljske ulice št. 11. 23. septembra: Ivan Merzlikar, kajzarjev sin, 6 let, Illova št. 3.

V otroški bolnici:

22. septembra: Franc Jesenec, krčmarjev sin, 3 leta.

Meteorološko poročilo.

Sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
24.	9. zvečer	743.6	13.1° C	brezvevr.	jasno	
25.	7. zjutraj	741.0	8.5° C	brezvevr.	megla	0.0
"	2. popol.	743.1	23.0° C	sl. jvzh.	jasno	

Srednja večerajša temperatura 13.1°, za 0.5° pod normalom.

Dunajska borza

dne 25. septembra 1895.

Skupni državni dolg v notah	100 gld.	55	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	95	"
Avstrijska zlata rent	121	80	"
Avstrijska krona rent 4%	100	95	"
Ogerska zlata rent 4%	121	55	"
Ogerska krona rent 4%	99	35	"
Avstro-ogerske bančne delnice	1055	—	"
Kreditne delnice	401	75	"
London vista	120	35	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	92 1/2	"
20 mark	11	79	"
20 frankov	9	54	"
Italijanski bankovci	45	35	"
C. kr. cekini	5	70	"

Dne 24. septembra 1895.

4% državne srečke iz 1. 1854 po 250 gld.	151 gld.	50	kr.
Državne srečke iz 1. 1864 po 100 gld.	195	75	"
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	130	50	"
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	121	—	"
Kreditne srečke po 100 gld.	203	—	"
Ljubljanske srečke	23	—	"
Rudolfove srečke po 10 gld.	23	50	"
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	175	75	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	555	—	"
Papirnati rubelj	1	29 1/2	"

Zahvala.

Za obile pismene in ustmene pojave milega sožalja, za darovane lepe vence in za mnogo-brojno udeležbo pri pogrebu naše nepozabne

Bogomile

izrekava tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najsrčnejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 25. septembra 1895.

(1264) Ivan in Marica Svetok.

Ljubljana

pred potresom.

33 x 50 cm.

Komad po 30 kr., po pošti 5 kr. več, dobiva se v „**Narodni Tiskarni**“.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1895.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v avstrijskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 8 minut naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

05. 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmünd, Lienz, Bolnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inost, Curih, Steyr-Linz, Budejovice, Plzeň, Marijine vane, Eger, Karlova vana, Prag, Prago, Idpa, Dunaj via Amstetten.
06. 3. uri 10 min. zjutraj mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
06. 7. uri 12 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Bolnograd, Dunaj via Amstetten.
06. 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selthal, Bolnograd.
06. 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
06. 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, čez Selthal v Bolnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inost, Curih, Steyr-Linz, Budejovice, Plzeň, Marijine vane, Eger, Karlova vana, Prag, Prago, Idpa, Dunaj via Amstetten.
06. 7. uri 30 min. večer mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Kasni tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 26 minut popoldne osebni vlak v Lince-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

06. 5. uri 59 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Idpa, Prag, Prago, Idpa, Dunaj via Amstetten, Ljubno, Lienz, Bolnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inost, Curih, Steyr-Linz, Budejovice, Plzeň, Marijine vane, Eger, Karlova vana, Prag, Prago, Idpa, Dunaj via Amstetten.
06. 11. uri 26 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Ljubno, Lienz, Bolnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inost, Curih, Steyr-Linz, Budejovice, Plzeň, Marijine vane, Eger, Karlova vana, Prag, Prago, Idpa, Dunaj via Amstetten.
06. 4. uri 39 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja, Novo mesto, Ljubno, Lienz, Bolnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inost, Curih, Steyr-Linz, Budejovice, Plzeň, Marijine vane, Eger, Karlova vana, Prag, Prago, Idpa, Dunaj via Amstetten.
06. 6. uri 55 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.
06. 8. uri 4 min. večer osebni vlak s Dunaja preko Amstetena in Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.
06. 9. uri 25 min. večer mešani vlak iz Kočevja, Novo mesto.
Kasni tega ob nedeljah in praznikih ob 10. uri 40 minut večer osebni vlak iz Lince-Bleda.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

06. 7. uri 25 min. zjutraj v Kamnik.
06. 8. uri 30 min. popoldne " " (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)
06. 9. uri 50 min. večer " " (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)
06. 10. uri 10 min. večer " " (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

06. 5. uri 30 min. zjutraj iz Kamnika.
06. 11. uri 15 min. dopoldne " " (5-211)
06. 6. uri 30 min. večer " " (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)
06. 9. uri 55 min. večer " " (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Pepelik (potošelj)

(8) kupujeta po najboljših dnevnih cenah (1119)

Luckmann & Bamberg
klejna tovarna v Ljubljani.

Elegantni album

— Ljubljana po potresa

in cesar v Ljubljani, s 16 jako zanimivimi podobami ljubljanskih razvalin, v platno vezan in pozlačen, kot najlepši vseh do sedaj izšlih, po jako nizki ceni samo 40 kr. in opis potresa zraven zastonj — Ilustrovane knjižice po 20 kr., več skupaj pa ceneje.

Zahteva naj se le Paulinov elegantni album ali ilustrovana knjižica, ki se dobivata po vseh knjigarnah.

V blagohotno naročevanje se priporoča

(843-26) Jos. Paulin v Ljubljani.

Po ceni na prodaj

je lepo novo urejeno

posestvo s prodajalnico

z jako ugodnimi plačilnimi pogoji. V poslopi je pritično stanovanje s sobo in prodajalnico, velika podstrešna soba, posebej se hlevi, vrt, travnik in njive, obsežajoče 5 1/2, oral, ob državni cesti iz Polčana v Makule in Studence. Poslopje je pripravno za vsako podjetje.

Vinograd v Ritosnoju

pri Slovenski Bistrici, v izvrstni legi, s 5 1/2, orala dobro zasajenih trt, 1 oralom njive s sadnim vrtom, travnikom in pašnikom; gospodarsko hišo, tlačilniško in viničarsko hišo in kletjo.

Vinograd v Zamošah

pri Ptuj, v ormoškem okraju, v dobri legi, z okoli 3 orali dobro nasajenih trt in 1 oralom sadnega drevja in pašnika, prostorno lepo gospodarsko hišo, tlačilnim prostorom, lepo kletjo in viničarsko hišo.

Vprašati pri lastniku: Kreditno društvo občinske hranilnice v Gradcu. (1236-2)

Jakob Štrukelj v Trstu

via Caserma št. 16, vhod piazza della Caserma (nasproti veliki vojašnici)

prodaja po neverjetno nizkih cenah vsakovrstna anglijska

kolesa (bicikle).

Zastopstvo koles „Adler“ iz tovarne H. Kleyer v Frankobrodu in „Viktoria Cycle Works“ Wolverhampton, Anglijsko.

Kolesa „Adler“ so svetovnoznana in se rabijo v nemški vojski. — Jamči se za vsako kolo 12 mesecev; kdor ne zna voziti, nauči se brezplačno. — Pošilja se na deželo in na vse kraje. — Cenike pošilja se poštne prosto. (728-36)

Izprašan poštni upravitelj

(ekspeditor)

vešč slovenskega, nemškega in italijanskega jezika v besedi in pisavi, želi nastopiti kako mesto kot upravitelj. (1144-10)

Oglasi naj se pošiljajo upravništvu „Slovenskega Naroda“.

Krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme.

F. Cassermann

(298-30)

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek po najnovejši fačoni in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču. — Gg. uradnikom se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke za parado itd.

Poverjeni zalagatelj c. kr. uniformske blagajnice drž. železnice uradnikov.

Razprodaja vsled potresa!

Ker moram vsled katastrofe izprazniti svoja skladišča v **Frančiškanskih ulicah št. 12 in na Sv. Jakoba trgu št. 9** in mi vzlic vsemu prizadevanju ni mogoče, najti drugih pripravnih prostorov, in ker sem blago iz jednega skladišča spravil v tako slabo drvarnico, da utegne isto v jesenskem deževnem vremenu izgubiti gotovo vso svojo vrednost, sem prisiljen, nekaj svojega blaga

pod kupno ceno

razprodati in vabim slavno p. n. občinstvo k prav mnogobrojnemu obiskovanju z zagotovilo, da ne bode nikomur žal, da je porabil to ugodno priliko za kupovanje, ker **gotovo nikdar več ne doboče tako cenene blaga.**

M. PAKIČ

trgovec z lesno robo, košarami, siti in rešeti, žimo in halugo v Ljubljani, v Šolskem drevoredu.

P. n. Osebito si usojam opozarjati na svojo od svojih delalcev predeno **garantirano pristno žimo**

katero kupujem neobdelano v Bosni, Ogerski, Štirski in Kranjski in jo dam potem presti, torej jo gotovo lahko oddam po najnižji ceni; istotako na

Crin d' Afrique (haluga ali morska trava)

za katero robo sem od **Exportation Usine à vapeur de Crin végétal d' Afrique** v Alžirji glasom sklepnega pisma z dne 15. septembra 1894. l. prevzel samoprodajo za Ljubljano in Kranjsko.

Istotako priporočam svojo veliko zalogo finih košar za kupovanje na trgu, košaric za potovanja, žičnih tkanin, pletenin za ograjenje vrtov, lesnih preprog, cekerjev za šolo in gospodinjstvo, nožnih preprog, slamnatih in kokosovih i. t. d.

P. n. vnanjim naročnikom se pri meni kupljeni predmeti brez daljnih stroškov dostavljajo na kolodvor k dotičnemu vlaku. (817-4)

Svoječasno naznanjeno razprodajo moral sem vsled neke „ljubeznive“ ovadbe ustaviti, ker se je bila primerila formalna napaka. Sedaj mi je pa slavna obrtna oblast razprodajo dovolila.

Avizo!

Opozarja se na razglas št. 5901, objavljen v časopisih „Grazer Zeitung“, „Grazer Tagespost“, „Laibacher Zeitung“, „Klagenfurter Zeitung“, „Slovenski Narod“, „Osservatore Triestino“ in „Wiener Landwirtschaftliche Zeitung“, zaradi

zagotovljenja kruha in ovsa

za vse garnizijske kraje 3. voja, izimši Ljubljano in Trst, od 1. januarja 1896. leta do konca decembra 1896. leta.

Natančnejši pogoji ogledajo se lahko slednji dan pri vojaških preskrbovalnih skladiščih v Gradcu, Mariboru, Ljubljani, Celovcu, Gorici in Trstu od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne, nadalje pri političnih okrajnih oblastvih in kmetijskih deželnih društvih. Zvezki pogojev so pri omenjenih preskrbovalnih skladiščih dobé po 4 kr. za tiskovno pōlo, eventuelno tudi po pošti.

C. in kr. intendantca 3. voja.

(1128-2)

Cement

železniške šine, traverze, cinkasto in pocinkano ploščevino železo za vezi

kovanje za okna in vrata

sploh vse, kar se pri stavbah potrebuje, priporoča po zelo **znižanih cenah**

Andr. Druškovič

trgovec z železnino

(442-46)

Glavni trg št. 10. Ljubljana. Glavni trg št. 10.

Učne knjige

za gimnazije, meščanske in ljudske šole

kakor tudi vse druge

pisalne in risalne šolske potrebsčine

prodaja

A. Zagorjan

v „Zvezdi“ („Slovenske Matice“ hiša).

I. M. Ecker

stavbno in galanterijsko kleparstvo, izdelovanje ornamentov iz cinka in kovopisnih del

Kolizejske ulice št. 1 Ljubljana Dunajska cesta št. 7

priporoča se za prevzete:

a (269-8)

vseh v to stroko spadajočih del, zlasti **stavbnih del** vsake vrste iz poljubnega materiala, **krovna dela v lesnem cementu in strešnem kleju**, dalje vsa namazanja in popravljajanja, ki so s tem zvezana.

Napravljanje **strelovodnih naprav** po preskušanih sistemih v strokovnjaški solidni izvršitvi po zmernih cenah.

Skladišče lesnega cementa, strešnega laka, strešnega kleja, kakor tudi vsega **hišnega in kuhinjskega orodja**.

V mojo stroko spadajoča naročila ali popravljajanje **točno in po ceni**. Proračuni stroškov na zahtevanje **zastonj brez daljnih stroškov**.

Št. 1317.

Razglas.

(1221-3)

Vodstvo deželne prisilne delavnice daje na znanje, da se bode

zalaganje jedilnih stvari

katero se rabijo za hrano prisiljencev v lastni režiji, za leto 1896 oddalo **zakupnim potem zalagateljem**, in sicer:

goveje meso	v letni potrebsčini . . .	7.700 kg
telečje	„ „ „ . . .	650 „
moka za prižganko	„ „ „ . . .	6.500 „
„ bela II. vrste	„ „ „ . . .	6.500 „
„ „ I.	„ „ „ . . .	120 „
koruzna moka	„ „ „ . . .	5.500 „
krompir	„ „ „ . . .	20.400 „
fižol	„ „ „ . . .	8.200 „
riž	„ „ „ . . .	1.500 „
gris	„ „ „ . . .	200 „
makarone	„ „ „ . . .	2.000 „
ješprenj	„ „ „ . . .	3.000 „
domača prešičja mast	„ „ „ . . .	5.100 „

Na ponudbo se mora kolek 50 kraje. prilepiti in so ponudbe v dvojnih zavitkih, od katerih ima zunanji zavitek naslov urada in notranji besede „ponudba za zalaganje jedil“ nositi,

do 1. oktobra 1895

ob 10. uri dopoldne v pisarni vodstva prisilne delavnice zapečatene z izjavo oddati, da je zalagatelj pogoje, kateri so v pisarni prisilne delavnice vsakemu na razpolago, prebral in da se tem pogojem podvrže. Tudi vzorci jedilnih stvari se tukaj lahko vidijo.

Vodstvo deželne prisilne delavnice v Ljubljani

dne 14. septembra 1895.

Uradno upravičeni in zapriseženi
stavbinski inženjer in stavbeni mojster
Jaromir Hanuš

ponuja se

za izvrševanje vseh v stavbinsko stroko spadajočih del, prevzema poprave hiš po zelo nizkih cenah, naprave vodovodov, načrtov in proračunov, merjenje cest in posestev itd.

Ustmena ali pismena naročila

vzprejemajo se

(1123-9)

v novi hiši na Poljanskem predmestju, nasproti domobranski vojašnici.

Izurjena prodajalka

katera bi dobivala blago na račun in ima kavejjo, se išče za prodajalnice pri farni cerkvi (jedino v vasi). Ponudbe pod „F. 15“ na upravnitvo „Slovenskega Naroda“.

Pristno Brnsko sukneno blago za jesen in zimo 1895.

Kupon 3-10 m dolg, za gl. 4.80 iz dobre popolno obleko za go- gl. 6.— iz flae spode (suknje, hlače, gl. 7.75 iz flaejše telovnik) stane samo gl. 10.— iz najlila. pristne ovčje volne.

Blago za zimske suknje, za lovce, loden, blago za suknje in hlače iz gredašane tkanine v najlepši izbiri meter od 2 gl. 25 kr. navzgor in vse drugo blago pošilja po povzetju kot poštena in solidna najbolje znana tovarniška zaloga suknene blaga

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorci zastoj in frankovano. — Jamči se za to, da pošiljatev odgovarja vzorcem.

Na uvaženje! Slavno p. n. občinstvo se zlasti opozarja, da je sukneno blago, če se direktno naroči, znatno ceneje, nego če se po agentih naroči. — Trdika Siegel-Imhof v Brnu pošilja vse blago po pravih tovarniških cenah brez podražbe vsled zasebne odjemnike toli oškodujočega sleparskega „krojaškega popusta“. (1146—6)

Želodčne kapljice.

Te kapljice so zelo propešne (provzročujejo slast do jela, razstvarjajo sliz, so pomirjive in olajšujoče, ustavljajo krč in krepijo želodec; rabijo pri nape-njanji in zapečenosti, preobloženem želodci z jedili in pijačami i. t. d.

Steklenica z rabilnim navódom velja 20 kr., tucat 2 gl., 3 tucate samo 4 gl. 80 kr.

Priporoča jih

Lekarna Trnkóczy

zraven rotovža v Ljubljani. (822-38)

Pošiljajo se vsak dan po pošti proti povzetju.

Sesalke

in brizgalne vsake vrste

vodovode

za mesta, sela, graščine, go-
spodarstva, letovišča, vrte in kopelji. Vodo-
metne figure in nastavke, stranišča, kur-
jave s motorje za na veter, za
parom, z gret zrak in pe-
trolejske motorje izdeluje (445)

A. KUNZ, specialna
Moravska Bela oerkev.
Ilustrovani prospekti zastoj.

Št. 726.

Razglas.

(1253—2)

Na tukajšni c. kr. obrtni strokovni šoli za umetno vezenje in čipkarstvo se otvori z dnem 1. oktobra t. l. nov oddelek

za pletenje (klekljanje) čipk.

Za vstop v ta oddelek se je zgledati v pisarni šolskega ravnateljstva (Zvezdarske ulice, Virantova hiša), kjer se dobé vsa potrebna pojasnila.

C. kr. ravnateljstvo obrtnih strokovnih šol v Ljubljani
dné 20. septembra 1895.

P. n.

Približujoča se jesenska in zimska sezóna daje mi povod, da iznova opozarjam na svoje proizvode, ki so si pod imenom „Ditmar-svetiljke“ pridobili svetovno slavo in ki se od leta do leta bolj razširjajo. — Stagnacija je nazadek! Po tem principu sem si neprestano prizadeval, da do-
svetiljk toliko gledé palilnika, **DITMAR** kolikor gledé oblik in vnanje opreme objektov; to se mi je posrečilo v tako veliki meri, da se zdaj povsod tam, kjer se oni način razsvetljave, ki provzroča več stroškov — plinova in električna razsvetljava — iz gospodarskih ali lokalnih razlogov ne more uporabiti, kjer se pa ž-li močnih svetlobnih efektov, zamore uvesti razsvetljava z „Ditmar-svetilj-
kami“ in sicer z naj-
sti opozarjam spošto-
na moje „astralne **PETROLEJSKE** boljšim uspehom. Zla-
vane mojo kupovalce
palilnike“ s svet
lobno močjo 58 do 150 sveč, ki so se v velikih prostorih in povsod tam, kjer je potrebna posebno briljantna razsvetljava, n. pr. v salonih, restavracijah, kavarnah, v bolj preprosto izdelanih objektih za pisarne, šole, tovarne, delavnice itd. izkazali kot neobhodno potrebni. loge visečih, namiznih in
svetiljk in svetiljk s pod-
sem v prijetnem položaju,
da zamorem vsem mogočim zahtevam gledé razsvetljavne stroke in v vsako svrho: za
salone, za kleti, za veže, za dvorišča in za ceste takoj ustreči.

Ditmar-svetiljke se mogó naročiti v vsaki boljši trgovini s svetiljkami.

R. DITMAR

c. kr. deželno priv. tovarna za svetiljke in kovinsko blago

DUNAJ

III., Erdbergstrasse 23—27, Schwalbengasse 2—4.

(1266—1)

Banka in menjalnica

J. C. MAYER

v Ljubljani

nahaja se od danes naprej

(1202—4)

v Grumnikovi hiši, Dunajska cesta št. 6

zraven Piccolijeve lekarne.